

ФИНВЕРА КОНСУЛТ

Превръщаме идеите в европроекти

София, ул. „Доспат“ №7,
ет. 1, ап. 2
Тел./Факс: 02/ 954 91 61
info@finvera.org

Европейско финансиране за бизнеса през 2023 г.

София 2023 г.

Уважаеми колеги и партньори,

Пожелаваме ви здраве и успехи през 2023 година!

През настоящата 2023 г. предстои да бъдат отворени за кандидатстване с проекти множество процедури за безвъзмездно финансиране на бизнеса в следните инвестиционни направления:

- Енергийна ефективност и ВЕИ;
- Ресурсна ефективност/кръгова икономика;
- Разработване и внедряване на иновации;
- Подобряване на производствения капацитет;
- Подобряване условията на труд в предприятията;
- Обучения и професионална квалификация за заети лица.

Новите възможности за подпомагане на бизнеса през настоящата година, ще бъдат финансирани по линия на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и на двете нови програми с насоченост към бизнеса - „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 и „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, както следва:

Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)

Процедури за безвъзмездна помощ:

- „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“
- „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите, както и сгради от сектор туризъм“
- „Преход към кръгова и нисковъглеродна икономика“

Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

Процедури за безвъзмездна помощ:

- „Разработване на иновации в предприятията“
- „Подобряване на производствения капацитет на МСП“
- „Внедряване на иновации в предприятията“

Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027

Процедури за безвъзмездна помощ:

- „Адаптирана работна среда“
- „Квалификация, умения и кариерно развитие на заети лица“
- „Нови умения“

По-подробна информация относно допустимите кандидати и инвестиции по всяка отделна процедура, както и индикативните срокове за прием на проекти, можете да откриете в настоящия бюлетин „Европейско финансиране за бизнеса през 2023 г.“

С обявяването за обществено обсъждане на всяка от посочените процедури, ще бъдат публикувани и детайлните условия за кандидатстване и изпълнение на проектите по тях.

При интерес към някоя от възможностите за безвъзмездно финансиране на бизнеса не се колебайте да ни изпратите запитване на e-mail: **r.hristova@finvera.org**, **info@finvera.org** или на тел: **0899 011 319** – **Радостина Христова**, за да Ви държим в течение с най-актуалното развитие по всяка от процедурите за подпомагане.

Екипът на „ФИНВЕРА Консулт“ ЕООД
www.finvera.org

Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)

Процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“

Индикативен период на кандидатстване: февруари – април 2023 г.

Цел на процедурата: Подпомага изграждането на фотоволтаични инсталации с мощност до 1 MW за производство на енергия за собствено потребление, в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) с определен минимален капацитет за съхранение.

Бюджет на процедурата: 200 000 000 лв.

Допустими кандидати:

- **микро предприятия** (персонал до 9 души); **малки предприятия** (персонал от 10 до 49 души); **средни предприятия** (персонал от 50 до 249 души), **малки дружества със средна пазарна капитализация** (персонал от 250 до 499 души; годишен оборот до 97 500 000 лв. и/или стойност на активите до 84 000 000 лв.); **дружества със средна пазарна капитализация** (персонал от 500 до 1500 души; годишен оборот до 97 500 000 лв. и/или стойност на активите до 84 000 000 лв.);
- Кандидатите трябва да са регистрирани **преди 31.12.2019 г.** и да са реализирали следните минимални **нетни приходи от продажби за 2021 г.** (микро предприятия $\geq$ 80 000 лева; малки предприятия $\geq$ 187 000 лева; и средни предприятия, малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация $\geq$ 750 000 лева).
- Заявили са подкрепа по проекта за **основната си икономическа дейност**, която попада в едната от следните две групи сектори на икономическа дейност, съгласно КИД-2008:

Група „Индустрия“:

- Сектор В „Добивна промишленост“;
- Сектор С „Преработваща промишленост“;
- Сектор Е „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“;
- Сектор F „Строителство“.

Група „Услуги“:

- Сектор G „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“;
- Сектор H „Транспорт, складиране и пощи“;
- Сектор I „Хотелиерство и ресторантьорство“;
- Сектор J „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“;
- Сектор L „Операции с недвижими имоти“;
- Сектор M „Професионални дейности и научни изследвания“;
- Сектор N „Административни и спомагателни дейности“;
- Сектор P „Образование“;
- Сектор Q „Хуманно здравеопазване и социална работа“;
- Сектор R „Култура, спорт и развлечения“;

- Сектор S „Други дейности“.

Размер на безвъзмездната помощ: от 100 000 лв. до 1 000 000 лв.

Максимален интензитет на помощта: от 35% до 50% в зависимост от категорията на предприятието и мястото на изпълнение на проекта;

Допустими за финансиране дейности:

- Допустими за финансиране по процедурата са разходите за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии), които могат да включват:
  - Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА);
  - Разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА);
  - Разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада/прилежащ имот;
  - Разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер.

Процедура: „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите, както и сгради от сектор туризъм“

Индикативен период на кандидатстване: януари 2023 г. – март 2023 г.

Цел на процедурата: По процедурата се финансират разходи за строително-монтажни работи (СМР) за изпълнението на мерки за енергийна ефективност и мерки за внедряване на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) на сгради в сферата на производството, търговията, услугите и туризма, собственост на предприятията – кандидати.

Бюджет на процедурата: 235 200 000 лв.

Допустими кандидати:

- **Микро предприятия** (персонал до 9 души);
- **Малки предприятия** (персонал от 10 до 49 души);
- **Средни предприятия** (персонал от 50 до 249 души);
- **Големи предприятия** (над 250 души персонал);
- Допустимите кандидати са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите, регистрирани преди 31.12.2019 г.

Размер на безвъзмездната помощ:

- Микро предприятия: **от 100 000 лв. до 300 000 лв.**
- Малки предприятия: **от 100 000 лв. до 500 000 лв.**
- Средни предприятия: **от 100 000 лв. до 750 000 лв.**
- Големи предприятия: **от 100 000 лв. до 2 500 000 лв.**

Максимален интензитет на помощта: от 35% до 65% в зависимост от категорията на предприятието и мястото на изпълнение на инвестицията

Допустими за финансиране дейности:

- Дейности за изпълнение на СМР за прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки за ВЕИ, вкл. фотоволтаични инсталации, на сгради в сферата на производството, търговията, услугите и туризма;
- Приоритет ще се дава на проекти за енергийната ефективност в съчетание с използване на възобновяеми енергийни източници, както и за внедряване на

високоэффективни охладителни и отоплителни инсталации, въвеждане на иновативни технологии, използващи геотермална, хидротермална и слънчева енергия, и на използването на отпадна топлина и студ. Ще се насърчава използването на централно отопление и охлаждане, което да намали загубите по преноса и разпределение на топлинна енергия и да доведе до намаляване емисиите на CO₂.

- Мерките за енергийна ефективност по проекта се изпълняват въз основа на обследване за енергийна ефективност на съответната сграда, придружено от валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвен по реда на чл. 48 от ЗЕЕ.
- Проектът трябва да включва изпълнение на енергоспестяващи мерки в цялата сграда.
- В случай на собственост в сградата, различна от тази на крайния получател (бенефициента), крайният получател следва да поеме ангажимент за внедряване на мерки за енергийна ефективност на цялата сграда, като частта от сградата – собственост на друга организация или институция, следва да се финансира със собствени средства.

Процедура: „Преход към кръгова и нисковъглеродна икономика“

Индикативен период на кандидатстване: март 2023 г. – май 2023 г.

Цел на процедурата: Предоставяне на инвестиционна подкрепа за предприятията от производствения сектор за повишаване на ресурсната ефективност и въвеждане на безотпадни технологии на производство.

Бюджет на процедурата: 180 000 000 лв.

Допустими кандидати:

- **Микро** (персонал до 9 души), **малки** (персонал от 10 до 49 души), **средни** (персонал от 50 до 249 души) и **големи** (над 250 души персонал) предприятия, с код на основна икономическа дейност, попадащ в **Сектор С „Преработваща промишленост“**;
- Процедурата насърчава т.нар. „индустриална симбиоза“ или партньорствата между компаниите;

Размер на безвъзмездната помощ:

- Микро предприятия: **до 350 000 лева;**
- Малки предприятия: **до 550 000 лева;**
- Средни предприятия: **до 750 000 лева;**
- Големи предприятия: **до 1 000 000 лева;**

Максимален интензитет на помощта:

- Микро, малки и средни предприятия: **50%**
- Големи предприятия: **30%**

Допустими за финансиране дейности:

- Придобиване на нови машини, съоръжения и оборудване (ДМА), както и на нови технологии и специализиран софтуер и компютърни приложения (ДНА), използване на консултантски услуги от инженерно – технически характер, както и изготвяне на анализ на ресурсната ефективност и въглеродната интензивност на предприятията и възможните решения за тяхното преодоляване;

- Внедряване на нови технологии за преработка на отпадъци от производствената дейност на предприятията;
- Намаляване на използваните суровини и материали за производство, както и въвеждане на естествени и възобновяеми биоресурси вместо синтетични суровини и материали в производството, с оглед намаляване на негативния отпечатък върху природните ресурси;
- Ограничаване и намаляване на употребата на пластмасови опаковки и пластмасови изделия за еднократна употреба, както и внедряване на нови технологии за осигуряване на съответствие на пластмасовите изделия с европейските изисквания за пластмасите за еднократна употреба, внедряване на многократни и алтернативни материали, в т.ч. биоразградими, рециклируеми и зелени опаковки;
- Въвеждане на екологични стандарти в производството, както и на инвестиции, свързани с подобряване на качеството и удължаване на полезния живот на произвежданите продукти;

Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

Процедура: "Разработване на иновации в предприятията"

Индикативен период на кандидатстване: март 2023 – септември 2023 г.

Цел на процедурата: Осигуряване на подкрепа за реализиране на вътрешни за предприятията развойна дейност и иновации, попадащи в тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021 – 2027 (ИСИС)¹

Бюджет на процедурата: 127 000 000 лв.

Допустими кандидати:

- **Микро, малки и средни предприятия, малки дружества със средна пазарна капитализация² и големи предприятия,** които имат минимум 3 приключени финансови години, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите;
- **Големите предприятия** могат да кандидатстват по процедурата единствено в сътрудничество с МСП;

Максимален интензитет на безвъзмездната помощ: 60%

Размер на безвъзмездната помощ: от 50 000 лв. до 500 000 лв.

Допустими за финансиране дейности:

¹ **Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021 – 2027 (ИСИС)** включва 5 приоритетни тематични области за интелигентна специализация, които следва да развият капацитета на страната ни: „**Информатика и ИКТ**“, „**Мехатроника и микроелектроника**“, „**Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии**“, „**Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии**“, „**Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика**“. За да може българският бизнес да участва в предстоящите през новия програмен период (2021-2027) процедури за финансиране на разработката и внедряването на иновации в предприятията, той ще трябва да се насочи приоритетно към петте тематични области на ИСИС.

² **Малки дружества със средна пазарна капитализация** са дружествата с персонал от 250 до 499 души; годишен оборот до 97 500 000 лв. и/или стойност на активите до 84 000 000 лв.

- Финансиране на научно-изследователска и развойна дейност с цел разработване на вътрешни за предприятията иновации, попадащи в тематичните области на ИСИС 2021-2027 г.
- Разходи за услуги;
- Разходи за оборудване и инструменти;
- Разходи за възнаграждения;
- Оперативни разходи;

Процедура: "Подобряване на производствения капацитет на семейни предприятия, предприятия от творческите индустрии и занаятите"

Индикативен период на кандидатстване: септември – ноември 2023 г.

Цел на процедурата: Насърчаване на производствените инвестиции в малките и средни семейни предприятия и фирмите от творческите индустрии и занаятите с цел повишаване на тяхната конкурентоспособност и засилване на пазарното им присъствие.

Бюджет на процедурата: 117 500 000 лв.

Допустими кандидати: микро (персонал до 9 души), малки (персонал от 10 до 49 души) и средни (персонал от 50 до 249 души) семейни предприятия³, както и фирми от творческите индустрии и занаятите.

Размер на безвъзмездната помощ: от 50 000 лв. до 150 000 лв.

Максимален интензитет на помощта: 50%

Допустими за финансиране дейности:

- Придобиване на нови машини, оборудване и съоръжения, представляващи ДМА;
- Закупуване на специализиран софтуер, представляващ ДНА;

Процедура: „Внедряване на иновации в предприятията“

Индикативен период на кандидатстване: април – юни 2023 г.

Цел на процедурата: Внедряване на иновации в малките и средни предприятия, съгласно тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021 – 2027 (ИСИС).

Бюджет на процедурата: 293 370 000 лв.

Допустими кандидати:

- Микро, малки и средни предприятия (МСП), малки дружества със средна пазарна капитализация (персонал от 250 до 499 души; годишен оборот до 97 500 000 лв. и/или стойност на активите до 84 000 000 лв.), с минимум 3 приключени финансови години.

Размер на безвъзмездната помощ: от 50 000 лв. до 700 000 лв.

Максимален интензитет на помощта: 45%

Допустими за финансиране дейности:

- Внедряване на иновативни продукти и иновативни производствени процеси в малките и средни предприятия (МСП), попадащи в тематичните области на ИСИС 2021-2027 г.

³ „Семейни предприятия“ - предприятия, които се притежават от повече от един член от семейство.

- Придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА), пряко необходими за внедряването на иновацията;
- Придобиване на специализиран софтуер, патенти, лицензи, „ноу-хау“, представляващи дълготрайни нематериални активи (ДНА), пряко необходими за внедряването на иновацията;

Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027

Процедура: „Адаптирана работна среда“

Индикативен период на кандидатстване: март - май 2023 г.

Цел на процедурата: Предоставяне помощ на предприятията за посрещане на новите предизвикателства, свързани с осъществяването на прехода към климатично неутрална икономика и променящите се модели на работа.

Бюджет на процедурата: 100 000 000 лв.

Допустими кандидати:

- **Микро предприятия** (персонал до 9 души);
- **Малки предприятия** (персонал от 10 до 49 души);
- **Средни предприятия** (персонал от 50 до 249 души);
- **Големи предприятия** (над 250 души персонал);

Размер на безвъзмездната помощ:

- Минимален размер: **50 000 лв.**
- Максимален размер: **391 166 лв.**

Максимален интензитет на помощта:

- За микро, малки и средни предприятия: **100%**
- За големи предприятия: **80%**

Режим на безвъзмездна помощ: минимална помощ (de minimis)⁴

Допустими за финансиране дейности:

- Разработване и прилагане на „зелени“ модели на организация на труд съобразно спецификата на конкретните работни места в предприятията. Изготвяне на „зелени“ карти за организация на работни процеси на конкретните работни места. Обучение на лицата от целевата група, насочено към внедряване на „зелени“ модели на организация на труд (*задължителна дейност*);
- Осигуряване на превенция и профилактика на бърнаут на работното място и ефекти от Covid-19 пандемията върху менталното здраве – психологична подкрепа;
- Закупуване на лични предпазни средства и специално работно облекло;
- Осигуряване на колективни предпазни средства, вкл. модернизация и/или реконструкция и/или обезопасяване на съществуващи обекти, технологични процеси, машини и съоръжения, свързани с подобряване условията на труд;

⁴ Усвоената безвъзмездна помощ по режим de minimis **не може да надвишава сумата от 200 000 евро на предприятие за трите последователни финансови години 2021-2023 г.** Помощта се счита за усвоена към датата на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ по съответния проект.

- Осигуряване на социални придобивки за работещите, вкл. ремонт и оборудване на места за отдих, рехабилитация, спорт, хранене и почивка в предприятията.

Процедура: „Квалификация, умения и кариерно развитие на заети лица“

Индикативен период на кандидатстване: май - юни 2023 г.

Цел на процедурата: Предоставяне на подкрепа под формата на ваучери за професионално развитие и гъвкави възможности за обучение за повишаване на професионалната квалификация и уменията на служителите, наети по трудов договор в предприятия, извън държавната администрация, както и на самостоятелно заети лица.

Администратор на процедурата: Агенция по заетостта

Бюджет на процедурата: 50 000 000 лв.

Допустими кандидати:

- Служители, наети по трудов договор в частния сектор;
- Самонаети лица;

Размер на безвъзмездната помощ: до изчерпване на финансовия ресурс по процедурата

Максимален интензитет на помощта: 100%

Допустими за финансиране дейности:

- Набиране на заявления от наети по трудово правоотношение лица, както и от самостоятелно заети лица за включване в обучения за придобиване или повишаване на професионалната квалификация и/или за придобиване на ключова компетентност;
- Предоставяне на обучения за придобиване или повишаване на професионалната квалификация;
- Предоставяне на обучения за придобиване на умения в рамките на ключови компетентности;
- Оценка на дигиталните компетентности на лицата – входящо ниво и насочване към ниво за дигитално обучение по операцията (нива 5-8 по DigComp);
- Предоставяне на обучения за дигитални умения за напреднало и/или високоспециализирано равнище на дигитални умения (нива 5-6 или 7-8) за заети лица.

Процедура: „Нови умения“

Индикативен период на кандидатстване:

- Първи срок: октомври/ноември 2023 – декември 2023/януари 2024 г.
- Втори срок: март/април 2024 г. – май/юни 2024 г.

Цел на процедурата: Предоставяне на възможности за квалификация, преквалификация и придобиване на нови умения за заети лица с цел адаптиране към съвременните изисквания на работодателите.

Бюджет на процедурата: 50 000 000 лв.

Допустими кандидати: предприятия, регистрирани по реда на Търговския закон

Размер на безвъзмездната помощ:

- Минимален размер: 20 000 лв.
- Максимален размер: 391 166 лв.

- Максимално допустимия размер на безвъзмездната помощ за едно лице, включено в обучение е **2500 лв.**

Максимален интензитет на помощта: от 50% до 70%

Режим на безвъзмездна помощ: минимална помощ (de minimis)⁵

Допустими за финансиране дейности:

- Предоставяне на обучение за придобиване или повишаване на професионалната квалификация /но не по-висока от трета квалификационна степен/ на лица от целевите групи, съобразно с индивидуалните характеристики на лицето и спецификата на работното място.
- Подкрепа на работното място чрез ментор за преназначени служители на други длъжности при същия работодател, с максимален период до 6 месеца.
- Специфични обучения, свързани с работното място, в т.ч. за придобиване на специфични дигитални умения, „меки“ умения, обучения към управленски персонал за надграждане на бизнес умения, насочени включително към кръговата икономика и зеления преход, въвеждането на нисковъглеродни, ресурсно ефективни и безотпадни процеси и технологии.

---

⁵ Усвоената безвъзмездна помощ по режим de minimis **не може да надвишава сумата от 200 000 евро на предприятие за трите последователни финансови години 2021-2023 г.** Помощта се счита за усвоена към датата на сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ по съответния проект.